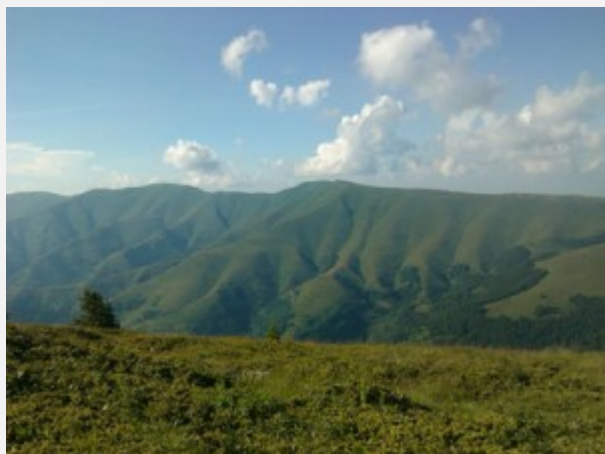

Osvojen i najviši vrh u Bugarskoj – Botev

Nestvarni prizori Vladikine pećine * Rajski vodopad – najviši na Starom kontinentu

Staru planinu smo pohodili petu godinu zaredom. Možda smo joj pomalo dosadili, ali tek ovog puta je rešila da nam pokaže sve svoje čudi.

Pogled ka Midžoru

Po dolasku u Pirot videli smo se sa starim prijateljima i nastavili put ka Vrelu – našoj stalnoj bazi na Staroj planini. Posle lepo prospavane noći zaputili smo se ka Tupavici, prema mišljenju mnogih – najlepšem vodopadu, koji je ove godine bio pun vode, pa je blesnuo je u punom sjaju. Posle fotografisanja i kratkog odmora zaputili smo se ka Orlovom kamenu, još jednom u nizu lepih vodopada, ali na pola puta do njega „dohvatila” nas je „monsunska” kiša, tako da smo odlučili da se vratimo jer nije bilo svrhe gacati kroz blato do kolena.

Sutradan smo spakovali stvari za preživljavanje i uputili se u dvodnevnu avanturu po obroncima Stare planine. Nakon uspona na Pakleški vrh krenuli smo ka Vrtibogu, Mramoru i Bratkovoj strani. Milina. Gde god da baciš pogled, vidiš isti pejzaž kao s prepoznatljive pozadine za Windows XP, a kantarion, majčina dušica i drugo livadsko cveće toj slici su dali i mirisnu notu.

Posle nekoliko sati pešačenja stigli smo do Arbanaškog kladenca, gde smo obnovili zalihe vode, a potom smo nastavili dalje, ka Mramoru i Bratkovoj strani.

Mramor je divan vidikovac na preko 1.700 metara nadmorske visine, s kojeg „puca” pogled na greben Stare planine. Vide se Orlovi kamici, Midžor i Babin zub – vrhovi koji grebenu daju taj karakterističan izgled. Predivno. A podno Mramora nastaje potok na kome se nalaze Piljski vodopadi. Posle izlaska na Bratkovu stranu zaputili smo se ka Krvavim barama, gde smo postavili kamp i zanoćili.

Narednog jutra smo konačno shvatili zašto žene nose šminku i na planini. Oko 5 sati umalo da ostanemo bez jednog ženskog člana ekipe, jer je naišao sveže obrijan pastir i pozeleo da nam je odvede u nepoznatom pravcu.

Ona se dugo dvoumila, ali je ipak preovladao osećaj pripadnosti porodici, pa je ostala s nama. Nastavili smo put kroz močvaru vrlo pažljivo, plašeći se nenadanog susreta s nekom planinskom zverkom, a potom smo prošli i kroz šumu. Bila je to prava avantura! Spuštali smo se niz nagib od 70 stepeni, prolazili kroz rastinje visine čoveka, preskakali oborena debbla, gazili neku rečicu...

Posle uspešno savladane fortifikacijske prepreke, bez ljudskih gubitaka (samo materijalnih – ostadosmo bez jedne papuče), nastavili smo ka Arbinju, gde smo posetili Draganov vir, lep mali vodopad. Dan pauze zbog kiše iskoristili smo za druženje uz večeru s našim dragim prijateljima Snežom i Nešom Lazićem.

Svanulo je lepo sunčano jutro i zaputili smo se ka Rsovcima, odakle se kreće ka Vladikinim pločama, gde se nalazi predivna pećina, ali i pravo carstvo poskoka. Usledila je nova borba sa šumskim preprekama, a potom i veliki spust. Bila je to prava golgota, a onda se ukazao i otvor pećine. Pravo grotlo, visine oko dvadeset i širine oko sedam-osam metara. Posle kratkog odmora pošli smo unutra. Išli smo koliko nam je dozvoljavalo dnevno svetlo, a potom smo uključili naše lampe. Prizor je bio čudesan, ali je bilo i jako hladno. Osećaj ogromne težine stena iznad naših glava baš i nije bio prijatan. Pećina je puna neistraženih hodnika i rupa koje su duboke i preko pet metara. Uspeli smo da fotografisemo i čuveni ukras na svodu – kamenu figuru vladike, po kojoj je pećina i dobila ime. Posle tristotinak metara puta u središte zemlje odlučili smo da se vratimo (pećina je inače duboka preko 600 metara). Nakon kratkog osveženja, na izlasku iz pećine čekala nas je nova avantura prilikom penjanja po liticama kako bismo stigli do puta.

Izgrebani, izudarani, nekima su falili i parčići kože, stigli smo do Rsovaca, praćeni olujnom kišom s munjama i gromovima. Zaslužili smo pivo.

Posle odmora došlo je vreme da pakujemo stvari i krenemo u Bugarsku, na najviši vrh Stare planine – Botev.

Zbog prolaska kroz Sofiju, u Panice smo stigli sa zakašnjenjem, pa smo tu i prenoćili. Buđenje je bilo u pet sati, usledio je lagani doručak, te prvi deo

uspona do planinarskog doma i čuvenog Rajskog vodopada, koji je sa 125 metara slobodnog pada najviši u Evropi. Staza kroz šumu je bila izuzetno dobro obeležena i sređena, a uz nju su bili i izvori vode. Usledio je kratak odmor, pa nastavak uspona čuvenom „Tarzanovom stazom”, stenovitom serpentinom visokom oko 500 metara, koja je odlično obezbeđena sajlama.

Konačno, Botev! Uspeli smo, popeli smo se na sam vrh, ali... Usledio je nimalo lak povratak. Posle dvanaest sati veranja i spuštanja, ekipa je stigla u bazu. Premorena, ali i zadovoljna. I na broju: Nada, Sonja, Ivan i Mačak.

Šta reći na samom kraju? Da nas vremenski uslovi nisu omeli obišli bismo još mnogo toga. Mada, dobro je i ovako. Za pet godina bazanja po Staroj planini, mislim da smo upoznali njen dobar deo, iako ima još mnogo toga skrivenog. Svi oni koji vole prirodnu, nestvarnu lepotu, osećaj čistine i slobode treba da posete Staru planinu. Neće pogrešiti. Naprotiv.

Foto i tekst: Maćaš Sokoła Mačak